

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/11/2017
Identifikačné číslo spisu: 6113011203
Dátum vydania rozhodnutia: 09.03.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Szabo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6113011203.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Szaba a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Juraja Klimenta v trestnej veci obvineného V.I. pre zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 4 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 9. marca 2017 v Bratislave dovolanie obvineného V.I. podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Ing. Juraja Pekára, PhD. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 4. mája 2016, sp. zn. 3To/128/2015, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného V.I. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo 4. júna 2015 sp. zn. 4T 68/2013 bol obvinený V.I. v bode 1/ rozsudku uznaný za vinného zo zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 4 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. účinného do 30.09.2012 na skutkovom základe, že

1/

V. B., I. X., Y. O., P. Q., ako členovia organizovanej skupiny, ktorú tvorili aj I. Q., Q. V. a Y. X., konajúc vo vzájomnej súčinnosti, cielenej na neoprávnené získanie daňového zvýhodnenia vo forme uplatnenia odpočtu dane z pridanej hodnoty a na základe vykázaného prevýšenia dane z pridanej hodnoty na vstupe nad daňou z pridanej hodnoty na výstupe aj vrátenia nadmerného odpočtu tejto dane od mesiaca jún 2010 na území Slovenskej republiky páchali daňovú trestnú činnosť s väzbami na územie Českej republiky tým spôsobom, že po vopred uzavretej vzájomnej dohode zostavili dodávateľsko-odberateľský reťazec obchodných spoločností predstierajúci obchodovanie s neexistujúcim tovarom tým spôsobom, že obchodná spoločnosť Romy group, s.r.o., Galvaniho 16, Bratislava, IČO: 44455216, prostredníctvom svojho konateľa I. X. deklarovala odpredaj neexistujúceho tovaru vo forme ventilátorov, gravitačných mriežok, regulátorov otáčok, ochranných mriežok, upevňovacích objímok a blokovacích krúžkov obchodnej spoločnosti PAMOSPORT, s.r.o., Priemyselná 9, Prievidza, IČO: 36323926, zastúpenej konateľom V. B., ktorá následne odpredala uvedený tovar obchodnej spoločnosti ATARIS, s.r.o., Buzulucká 3, Zvolen, neskôr Kalinčiakova 3, Banská Bystrica, IČO: 45539036,

zastúpenej konateľom Y. X. a táto deklarovala predaj takéhoto neexistujúceho tovaru obchodnej spoločnosti Trilenor, s.r.o., Plaská 422/3, Praha 5, Česká republika, IČO: 28944585, zastúpenej konateľom Y. O. s jeho dodávkou prostredníctvom prepravnej spoločnosti WINTON, s.r.o., Antonínův Důl 204, Jihlava, Česká republika, to všetko za vzájomného vystavenia objednávok, kúpnych zmlúv, faktúr, dodacích listov, príjmových a výdavkových pokladničných dokladov a medzinárodných nákladných listov CMR preukazujúc ich obchodné vzťahy na neexistujúcom tovare, ktoré počas celej doby prostredníctvom priamych inštrukcií riadil a koordinoval I. Q., ktorý spoločne s Q. V. zabezpečili obsadenie obchodnej spoločnosti ATARIS, s.r.o. práve konateľom Y. X., ktorého spoločne inštruovali, I. Q. zabezpečil prepravnú spoločnosť WINTON, s.r.o., ako aj nadobúdateľa daného tovaru v zahraničí spoločnosť Trilenor, s.r.o., za ktorú konal Y. O., Q. V. zabezpečil časť finančných prostriedkov, ktoré boli prevedené cez bankové účty obchodných spoločností v reťazci s cieľom zrealizovať obchody, aby boli jednotlivé obchody príslušným správcom dane uznané a aby boli následne takto konateľom obchodnej spoločnosti ATARIS, s.r.o., uplatnené nadmerné odpočty DPH vyplatené, pričom faktúry z týchto takto nimi fiktívne deklarovaných obchodov si jednotlivé spoločnosti zaúčtovali do svojich účtovníctiev i napriek tomu, že u týchto obchodov nedošlo k zdaniteľnému plneniu; v takto vytvorenom a skutočnosti odporujúcom ekonomickom a právnom stave Y. X., konajúc v mene spoločnosti ATARIS, s.r.o. Zvolen, podal jej správcovi dane Daňovému úradu Zvolen a po zmene sídla Daňovému úradu Banská Bystrica II, v dňoch 18.08.2010, 29.09.2010 a 18.02.2011 daňové priznania k dani z pridanej hodnoty, v ktorých, hoci na to neboli splnené podmienky, uplatnil odpočet dane z pridanej hodnoty zo zdaniteľných plnení formálne - len na papieri deklarovaných ako prijatých v podobe tovaru od spoločnosti PAMOSPORT, s.r.o., a to konkrétne

- v zdaňovacom období mesiaca jún 2010 u správcu dane Daňový úrad Zvolen z dodávateľskej faktúry spoločnosti PAMOSPORT, s.r.o., číslo 100007 zo dňa 01.07.2010 za nákup ventilátorov, gravitačných mriežok a regulátorov otáčok, neoprávnený nadmerný odpočet DPH vo výške 62.500,50 €,
- v zdaňovacom období mesiaca júl 2010 u správcu dane Daňový úrad Banská Bystrica II. z dodávateľskej faktúry spoločnosti PAMOSPORT, s.r.o. číslo 100008 zo dňa 14.07.2010 za nákup ventilátorov, ochranných mriežok, upevňovacích objímok, regulátorov otáčok a blokovacích krúžkov, neoprávnený odpočet DPH vo výške 69.641,56 €,
- v zdaňovacom období mesiaca august 2010 u správcu dane Daňový úrad Banská Bystrica II. z dodávateľskej faktúry spoločnosti PAMOSPORT, s.r.o. číslo 100016 zo dňa 27.08.2010 za nákup ventilátorov, gravitačných mriežok a regulátorov otáčok, neoprávnený nadmerný odpočet DPH vo výške 68.491,01 €,

ktorým konaním členov organizovanej skupiny došlo k neoprávnenému uplatneniu nároku na vrátenie dane z pridanej hodnoty vo forme nadmerného odpočtu vo výške 200.633,07 €.

Okresný súd za to obvinenému V. B. uložil podľa § 277 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, § 46 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov, pričom obvineného na výkon trestu zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd uložil obvinenému aj trest zákazu činnosti vykonávania akejkoľvek podnikateľskej činnosti vo svojom mene, alebo v mene iného na dobu 5 (päť) rokov.

Uvedeným rozsudkom súd rozhodol aj o vine obvinených I. X., Y. O. a P. Q. a ďalším výrokom podľa § 285 písm. c/ Tr. por. oslobodil obvinených Ing. X. O., X. P. a Mgr. G. G. spod obžaloby.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu zahlásil obvinený V. B. odvolanie ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní (č.l. 4173), ktoré odôvodnil osobitným podaním prostredníctvom obhajcu.

V dôvodoch svojho odvolania (č.l. 4276 - 4283) uviedol, že so závermi okresného súdu nesúhlasí, pretože sa súd nesprávne vysporiadal s vykonanými dôkazmi. Od začiatku trestného stíhania popiera

spáchanie trestného činu, nie je členom žiadnej organizovanej skupiny, pričom riadne vykonával podnikateľskú činnosť v Prievidzi zameranú na obchodovanie. Venoval sa kúpe a následnému predaju tovarov. V súvislosti s trestnou činnosťou uviedol, že všetky obchody boli riadne uskutočnené, nešlo o žiadne fiktívne obchody ani o fiktívne faktúry. Tovar videl a bol naložený do kamiónov. Poukazoval tiež na výpovede svedkov a záverom svojho odvolania navrhol napadnutý rozsudok vo vzťahu k nemu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové prerokovanie, alternatívne sa domáhal oslobodenia spod obžaloby podľa § 285 písm. c/ Tr. por.

V zákonom stanovenej lehote podal odvolanie i prokurátor do oslobodzujúcej časti rozsudku a do trestu, ktoré sa však nevzťahovalo na obvineného V. B.. Odvolanie vo svoj prospech podal i obvinený Y. O..

Na základe včas podaných odvolaní vo veci rozhodoval Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorý na verejnom zasadnutí 4. mája 2016 uznesením sp. zn. 3To/128/2015 podľa § 319 Tr. por. odvolanie krajského prokurátora a obvinených V. B. a Y. O. zamietol.

Rozsudok vo vzťahu k obvinenému V. B. nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 4. mája 2016, kedy vo veci rozhodol krajský súd.

Odpis uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici obvinený V. B. prevzal 8. júla 2016, jeho obhajca prevzal rozhodnutie 4. júla 2016 a prokurátor ho prevzal 1. júla 2016 (č.l. 4354 p.v.).

Okresnému súdu Banská Bystrica bolo dňa 11. mája 2016 doručené podanie obvineného V. B. označené ako „dovolanie“ proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4T 68/2013 zo 4. júna 2015 z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., pretože rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku. K svojmu podaniu pripojil aj žiadosť o ustanovenie obhajcu pre dovolanie, a to JUDr. Bernarda Pekára, ktorý ho obhajoval v konaní pred súdmi a je oboznámený s jeho trestnou vecou. Následne na základe jeho žiadosti bol obvinenému opatrením súdu z 29. júna 2016 podľa § 40 ods. 2 Tr. por. ustanovený obhajca JUDr. Ing. Bernard Pekár, PhD, ktorého súd vyzval, aby podal dovolanie v mene obvineného.

Okresný súd Banská Bystrica dňa 23. februára 2017 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v predmetnej veci dovolanie obvineného V. B., ktoré podal prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Ing. Bernarda Pekára, PhD. (zákonná podmienka § 373 ods. 1 Tr. por.), ktoré smeruje proti obom vyššie citovaným rozhodnutiam. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa dňa 14. júla 2016 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V písomných dôvodoch dovolania (č.l. 4378 - 4384) obhajca uviedol, že obvinený zastáva názor, rozsudkom okresného súdu ako aj napadnutým uznesením krajského súdu bol porušený zákon v jeho neprospech, pretože skutok, ktorý bol predmetom konania nie je trestným činom, a teda rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, čím sú dané dovolacie dôvody.

V ďalšej časti dovolania fakticky zopakoval námietky, ktorými argumentoval v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa. Namietal, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že bol členom organizovanej skupiny, o žiadne fiktívne faktúry nešlo, ale tovar bol riadne dodaný a všetky obchody boli riadne uskutočnené. V tejto súvislosti poukazoval na svedecké výpovede, ktoré boli zo strany oboch súdov nesprávne vyhodnotené. V závere dovolania navrhol, aby najvyšší súd vyslovil rozsudkom, že napadnutým uznesením krajského súdu zo 4. mája 2016 a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v jeho neprospech. Napadnuté uznesenie ako aj rozsudok súdu prvého stupňa navrhol zrušiť a prikázať Okresnému súdu Banská Bystrica, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Predsedička senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručila rovnopis dovolania ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté, s upozornením, že sa môžu v lehote, ktorú im určila, k dovolaniu obvineného vyjadriť.

Uvedenú možnosť využil krajský prokurátor, ktorý podaním došlým na súd prvého stupňa 6. decembra 2016 navrhol dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť, nakoľko námietky obvineného smerujú voči skutkovým zisteniam, preto nenapĺňajú uplatnený dovolací dôvod.

Vyjadrenie prokurátora bolo súdom prvého stupňa doručené obvinenému i jeho obhajcovi, ako aj ostatným stranám trestného konania. Na vyjadrenie prokurátora ani jedna zo strán nereagovala.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) preto predbežne preskúmal predložený spisový materiál, ako aj podané dovolanie a zistil, že dovolanie obvineného V. B. je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por., nakoľko nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných súdnych rozhodnutí, ktorá zásada je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por., pričom dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Tr. por.). Dovolací súd je viazaný uplatnenými dôvodmi dovolania a ich odôvodnením (§ 385 ods. 1 Tr. por.) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Právne fundovanú argumentáciu má zaistiť práve povinné zastúpenie obvineného obhajcom - advokátom.

Obvinený V. B. uplatnil dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Vyššie uvedenou formuláciou dovolacieho dôvodu zákon vyjadruje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva, nie však z hľadiska procesných predpisov. Poukázaním na uvedený dovolací dôvod preto nemožno namietat' porušenie procesných predpisov. V medziach tohto dovolacieho dôvodu možno namietat', že skutok tak, ako bol súdom zistený, bol nesprávne právne kvalifikovaný ako trestný čin, hoci sa o trestný čin nejedná, alebo ide o iný trestný čin, než ktorým bol obvinený uznaný za vinného. Na podklade tohto dovolacieho dôvodu však nie je možné preskúmať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkových zistení, na ktorých je napadnuté rozhodnutie založené.

Z uvedeného vyplýva, že najvyšší súd nie je ďalšou odvolacou inštanciou, a preto nemôže preskúmať a posudzovať postup súdov prvého a druhého stupňa pri hodnotení vykonaných dôkazov. Naopak najvyšší súd je povinný vychádzať zo skutkových zistení súdu prvého stupňa, prípadne druhého stupňa a potom v nadväznosti na nimi zistený skutkový stav môže posudzovať hmotnoprávne posúdenie skutku. Nemôže vychádzať z konštrukcie skutkového stavu, ktorú za správnu považuje obvinený.

V posudzovanej veci uplatnené dovolacie námietky obvineného smerujú primárne do oblasti skutkových zistení. Z jeho strany ide o výhrady voči skutkovým zisteniam, spôsobu hodnotenia dôkazov vykonaných súdmi nižšej inštancie a polemizuje s odôvodnením ich rozhodnutí. V podstate sa obvinený takýmto spôsobom snaží presadiť vlastnú (pre neho priaznivú a od skutkových zistení oboch súdov inú) verziu skutkového stavu veci. Až následne z uvedených skutkových (procesných) výhrad vyvodzuje záver o nesprávnom právnom posúdení skutku, resp. o inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por., dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

V prerokúvanej veci, ako už bolo vyššie konštatované, obvinený V. B. vo svojom podaní nenaplnil ním uplatnený dovolací dôvod, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.